

Občanský dohled nad průběhem prezidentských voleb je vykonáván členy okrskových volebních komisí. Každý kandidát má možnost být „zastupován“ v každé okrskové volební komisi delegovaným občanem.

Navrhující občan, tedy pan Robin Čumpelík musí písemně delegovat členy okrskových volebních komisí, kdy zašle delegační dopis adresovaný starostovi/primátorovi s patřičnými osobními údaji a požadovaným umístěním volebního komisaře. Starosta/primátor pak takto delegovaného komisaře přiřadí k požadované volební komisi. Obcí/městem jmenovaný zapisovatel volební komise takto delegovaného člena pozve k 1. zasedání volební komise, které je obvykle 3-4 týdny před volbami a ke složení slibu. Pak už se komise sejde přímo v den voleb.

Struktura požadovaných informací pro delegování členů do okrskových volebních komisí:

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Adresa trvalého pobytu:

Zdravotní pojišťovna:

Delegace požadována do volební komise č. xxx plus adresa

Telefon:

Adresa příslušného obecního nebo městského úřadu, na jehož území okrsek leží:

Zákon o volbě prezidenta republiky 275/2012

§ 18

Členství v okrskové volební komisi

(1) Členem okrskové volební komise může být občan,

- a) který v den složení slibu dosáhl věku 18 let,
- b) u něhož nenastala překážka v právu volit podle § 4 odst. 2 a
- c) který není kandidátem na prezidenta republiky.

(2) Delegovat nejpozději 30 dnů přede dnem volby prezidenta jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise může občan, který je oprávněn navrhnout kandidáta na funkci prezidenta republiky a jím podaná kandidátní listina byla zaregistrována, politická strana, politické hnutí nebo koalice, která má zastoupení v Poslanecké sněmovně nebo Senátu, anebo politická strana, politické hnutí nebo koalice, která nemá zastoupení v Parlamentu České republiky a v posledních volbách získala alespoň jeden mandát v územně příslušném zastupitelstvu kraje.

(3) Seznam členů a náhradníků podle odstavce 2 lze zaslat nebo osobně doručit starostovi, a to v listinné podobě nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem nebo dodané prostřednictvím datové schránky. Seznam musí obsahovat jméno a příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu, popřípadě adresu pro doručování nebo elektronickou adresu člena, popřípadě náhradníka, podpis osoby oprávněné jednat jménem politické strany nebo politického hnutí, anebo podpis občana, který je oprávněn navrhnout kandidáta na funkci prezidenta republiky a jím podaná kandidátní listina byla zaregistrována, popřípadě podpisy osob, které jsou k tomuto úkonu písemně pověřeny a které kopii písemného pověření k seznamu přiloží. Dále může obsahovat i údaj, do které okrskové volební komise mají být delegováni členové a náhradníci zařazení; pokud tento údaj chybí, zařadí je do okrskových volebních komisí starosta.

(4) Není-li takto dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise podle § 14 odst. 1 písm. c), jmenuje před jejím prvním zasedáním členy na neobsazená místa starosta.

(5) Členství v okrskové volební komisi vzniká složením slibu tohoto znění: „Slibuji na svou čest, že budu svědomitě a nestranně vykonávat svoji funkci a budu se při tom řídit Ústavou, zákony a jinými právními předpisy České republiky.“. Slib skládá delegovaný nebo jmenovaný zástupce na prvním zasedání okrskové volební komise, jehož se účastní, tak, že se podepíše pod písemné znění slibu; tím se zároveň ujímá své funkce.

(6) Členství v okrskové volební komisi zaniká

- a) dnem ukončení činnosti okrskové volební komise (§ 58),
- b) úmrtím člena okrskové volební komise,
- c) okamžikem, kdy předseda okrskové volební komise obdrží písemné prohlášení o vzdání se funkce člena okrskové volební komise; předseda okrskové volební komise předá písemné prohlášení o vzdání se své funkce člena okrskové volební komise místopředsedovi okrskové volební komise,

- d) okamžikem, kdy předseda okrskové volební komise obdrží písemné odvolání člena okrskové volební komise tím, kdo jej delegoval,
- e) pozbytím státního občanství České republiky člena okrskové volební komise,
- f) nastane-li u člena okrskové volební komise překážka v právu volit podle § 4 odst. 2, nebo
- g) ve dnech volby prezidenta, nevykonává-li člen okrskové volební komise svoji funkci a jeho nepřítomnost trvá déle než 3 hodiny.

(7) Nedostaví-li se delegovaný nebo jmenovaný zástupce na první zasedání okrskové volební komise bez omluvy, nebude mu umožněno dodatečně složení slibu a starosta povolá náhradníka téže politické strany, politického hnutí nebo koalice nebo náhradníka delegovaného občanem, který je oprávněn navrhnout kandidáta na funkci prezidenta republiky a jím podaná kandidátní listina byla zaregistrována, popřípadě jmenuje nového člena okrskové volební komise.

(8) Za člena, jehož členství zaniklo podle odstavce 6, povolá předseda okrskové volební komise prostřednictvím starosty náhradníka téže politické strany, politického hnutí nebo koalice nebo náhradníka delegovaného občanem, který je oprávněn navrhnout kandidáta na funkci prezidenta republiky a jím podaná kandidátní listina byla zaregistrována; náhradník se stává členem okrskové volební komise složením slibu podle odstavce 5. Není-li předseda okrskové volební komise ustanoven, povolá náhradníka podle věty první starosta. V případě, kdy počet členů okrskové volební komise poklesne pod starostou stanovený počet v průběhu volby prezidenta a nejsou-li náhradníci podle odstavce 2, jmenuje starosta na neobsazená místa do stanoveného počtu další členy okrskové volební komise.

Z toho vyplývá, že pro každý volební okrsek je možno jmenovat jednoho člena volební komise a jednoho náhradníka. Jejich jmenování je třeba doručit nejpozději do 12.12.2012 starostovi/primátorovi obce/města – buďto v papírové podobě a nebo elektronicky s ověřeným elektronickým podpisem. Ideálně by všechna jmenování měla odejít do 7.12.2012.

Číselník obcí a okrsků je možné dohledat na adrese:

<http://www.volby.cz/pls/ps2010/ps81?xjazyk=CZ>

(a nebo si o něj zkusit dopsat na český statistický úřad

http://notes.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/volby_a_csu)

MANUÁL PRO ČLENA OKRSKOVÉ VOLEBNÍ KOMISE.

1. První je delegování. Občan, který chce dohlížet v určitém volebním okrsku na volby, musí být delegován politickou stranou nebo zmocněncem (navrhovatelem) nezávislého kandidáta. Zákon doporučuje delegovat i náhradníka člena komise v příp. nemoci apod., ale povinné to není, jako není povinné delegovat např. do 40 komisí v Mladé Boleslavi 40 členů. I jeden stačí. Minimum prostě není stanoveno. Obyčejně lidi o tuto práci nemají zájem, pokud jí už nevykonávají od roku 1990, ne-li za KSČM i z „voleb“ předrevolučních... Proto, pokud se Vám nyní dobrovolně hlásí, je to jediné dobře. Dle zákona se delegace musí doručit na příslušnou radnici nejpozději do 12. prosince 2012. Českou poštou odeslat tedy nejlépe nejpozději v pátek 7. prosince.

2. Nejlepší je, když je člověk členem v okrskové volební komisi v místě svého trvalého bydliště, tedy tam kam chodí i sám volit. Tím pádem může člověk pohodlně volit a nemusí si nechávat vystavovat volební průkaz pro potřebu volit v jiném než svém domácím okrsku. Toto vystavení volebního průkazu je dost administrativně náročné, nelze ho totiž vyřídit přes internet. Občan musí na svou místně příslušnou matriku, a tam podá žádost a poté si tam jde průkaz vyzvednout (trvá to cca 15 dní, zákon stanovuje, že tyto průkazy jsou vydávány nejdříve od 29. 12. 2012 do 4. ledna 2013). Dále je velkou výhodou, že když je v komisi svého bydliště, tak zná poměrně hodně lidí ze svého okolí, kteří tam přichází volit. Je to tedy i o důvěře.

3. Vlastní práce volební komise začíná 1. zasedáním komise, kterou svolává zapisovatel dané komise (zapisovatele jmenuje starosta/ primátor a je to ze 100% zaměstnanec radnice), a které se pro prezidentské volby má konat nejpozději 21. prosince 2012. Většinou se koná v prostorách radnice. Zde se členové seznámí se zapisovatelem komise a zvolí si ze svých řad předsedu komise a jeho zástupce. Dále se podepíší do protokolu ze zasedání a příp. doplní zapisovateli komise své další osobní údaje. Občané, kteří nikdy v komisi nebyli, zde mají jedinečnou příležitost, se zapisovatele zeptat na podrobnosti k práci komise. Zapisovatelé jsou odborně školení zaměstnanci radnic na otázky kolem voleb.

4. Pak se komise sejde až ve volební místnosti v první den voleb cca ve 12:00. U nás jsou volby v pátek od 14:00 do 22:00 a v sobotu od 8:00 do 14:00. Než se v pátek začne volit, tak komise si rozdělí úkoly ve volební místnosti, např. kdo bude evidovat a legitimovat (pouze platným obč.průkazem nebo cestovním pasem, nebo náhradním OP, který se vystavuje při ztrátě dokladu) voliče z těch a těch konkrétních ulic v okrsku, kdo bude tvořit tzv. výjezdní komisi, kdy min. 2 členové komise mohou vyjíždět s cestovní urnou k nepohyblivým občanům ve volebním okrsku. Takoví občané o to ale musí předem požádat na radnici. Dále si stanoví, kdo a kdy půjde na večeři (v pátek) a na oběd (v sobotu), tak aby v komisi vždy zůstala aspoň půlka členů. Obvykle se o stravování stará dané radnice. Dále všichni musí průběžně kontrolovat voliče, aby chodili za plentu, kde strčí volební lístek do obálky. Pokud volič za plentu nejde, je to chyba. Musí za ní jít vždy. Pak se ve volební místnosti musí vyvěsit vzory kandidátek a pokyny k volbám. Musí zde být k dispozici i náhradní volební lístky pro občany, kteří přijdou do vol.místnosti bez lístků z domova.

5. Důležitým okamžikem je uzavření volebních místností v pátek večer ve 22:00 hodin, kdy musí být přelepeny hlasovací otvory na všech urnách (i na té cestovní) a přes ně (na pečetní samolepku) se musí podepsat min. předseda a zapisovatel. Musí se zkontrolovat např. i okna, zda jsou dobře uzavřená, aby nemohlo dojít k vniknutí do místnosti během noci, kdy tam nesmí nikdo být, ani člen komise. Zamknou se dveře a klíče si nechá předseda nebo zapisovatel. Záleží na domluvě a důvěře. Přes noc volební místnosti zvenku hlídá obvykle policie, ve větších městech nebo je v nich i alarm, pokud jsou na obecních úřadech na venkově, apod. Dříve se pečtili samolepkami s podpisy i ty okna a dveře, teď se to prý už většinou nedělá...

6. Ráno před osmou hodinou se musí hlasovací otvory odpečetit.

7. Ve 14:00 se volební místnost uzavře, ani opozdilci už nesmí volit, v tomto je to u nás jiné. V některých zemích, když jsou fronty, může ústřední vol.komise povolit delší hlasování. U nás ale fronty nikdy nehrozí..., bohužel. No, a pak se sčítá. Vše se již zaznamenává do počítače statistického úřadu, který je v každé volební komisi a umí s tím pracovat právě zapisovatel, protože je na to školen jako zaměstnanec st.správy. Členové komise musí přirozeně dávat pozor. Tyto chvíle jsou nejdůležitější a vždy platí, že by každý člen delegovaný např. za ODS neměl počítat hlasy ODS, ale jiné straně a naopak. Zde se členové musí navzájem hlídat a kontrolovat. Po sečtení a odeslání přes PC se čeká na schválení od ústřední volební komise, pak se podepisuje protokol z voleb, hlasovací lístky se převážou a uloží. Musí být ještě i po volbách k dispozici v archívu na radnicích pro případ přepočítávání, ke kterému by správný soud pozval členy stejné volební komise.

(autor textu: Martin Dědek)

TÁŇA FISCHEROVÁ

LÁSKA NEVLÁDNE, LÁSKA TVOŘÍ.